

تدریس خلاق و تاثیر آن در موفقیت تحصیلی دانش آموزان

معصومه آزادمنش، منصور ترکیان تبار

دانشجوی کارشناسی ارشد علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دورود / azadmanesh.1395@gmail.com

گروه علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه آزاد اسلامی، دورود، ایران (نویسنده مسئول) / torkiantabar@yahoo.com

چکیده

یکی از ابزارهای تحقق موفقیت تحصیلی استفاده از روش های تدریس خلاق است. روش تدریس خلاق در واقع بر توانایی یک معلم در استفاده قوه خلاقه وی برای انتقال درست و سریع مفاهیم و مطالب به دانش آموزان اطلاق می شود؛ به گونه ای که دانش آموزان بتوانند با کمترین زحمت مفاهیم و مطالب درسی را درک و دریافت کنند. خلاقیت یکی از پیچیده ترین و در عین حال زیباترین توانایی های ذهنی بشر است که او را برای رویارویی با مشکلات یاری می کند. ما در جهانی پر از چالش زندگی می کنیم و به همین دلیل نیز مهمترین ابزار موفقیت و برون رفت از چالش های ذهنی بهره گیری از قوه خلاقه است. خلاقیت در واقع استفاده بهینه و مطلوب از توانایی های ذهنی برای ایجاد یک فکر و اندیشه جدید است که در نهایت به یک تحول اساسی منجر می شود. یکی از راهکارهای مفید و مناسب انتقال مفاهیم و اطلاعات به دانش آموزان استفاده از روش های خلاقانه توسط معلم است تا از طریق آنان یادگیری تسریع و تسهیل شود. امروزه در نظام های آموزشی و طراحی برنامه های درسی تاکید فراوانی بر توجه به خلاقیت دانش آموزان می شود. استفاده از شیوه های درست تدریس و بهره گیری معلمان از توان ذهنی و قوه خلاقه خود برای انتقال محتوای برنامه درسی در موفقیت و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان غیرقابل انکار است. از اینرو این مقاله بر آن است تا با ارائه تعاریفی چند از خلاقیت و اهمیت خلاقیت در زندگی بشر، نقش و تاثیر تدریس خلاق را بر موفقیت و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان را به اختصار مورد مطالعه و بررسی قرار دهد.

واژه های کلیدی

خلاقیت، تدریس خلاق، موفقیت تحصیلی، دانش آموزان

مقدمه

در نظام آموزش و پرورش معاصر، تفکر خلاق و پرورش آن اهمیت به سزایی دارد و نظر بسیاری از محققان و نظریه پردازان در رشته ها و قلمروهای علمی مختلف را به خود جلب نموده است [۲]. زمانی دراز است که فرآیند کامل آموزش و پرورش مورد مطالعه گسترده و بسیار دقیق قرار گرفته و افرادی بدان علاقه ای پایدار نشان داده اند. در سالیان اخیر بررسی های آموزش به نحوی چشمگیر رشد و نمو کرده است و پیش از هر دوره دیگر با شدتی خاص و به میزانی وسیع تر دنبال می شود. شاید این نتیجه دست کم سه علت اصلی داشته باشد: روش های علمی تفکر در این زمینه مرکب از پدیده ها راه پیدا کرده اند؛ یافته های علوم مرتبطی چون روانشناسی و آمار در دسترس پژوهندگان آموزش نهاده شده و سرانجام اندیشه های فلسفی جدید در میدانی پهنار به مثابه عوامل تسریع یا انجماد خطمشی ها به کار گرفته شده اند [۳]. پیشرفت های علمی تاثیر شگرفی در نظام های آموزشی جهان داشته است. استفاده از شیوه ها و روش های جدید تدریس، به کارگیری اصول روان شناسی و علوم تربیتی در فرآیند یاددهی و یادگیری، ظهور و نفوذ فناوری های نوین اطلاعاتی و ارتباطی و کاربرد وسیع آنان در آموزش، تولید و استفاده از انواع ابزارهای کمک آموزشی هر کدام به نوعی در فعالیت های آموزشی مدارس تاثیرگذار بوده اند؛ به گونه ای که سبب تسریع و تسهیل در فرآیند آموزش شده اند. موفقیت تحصیلی دانش آموزان حاصل تعامل همه عناصر فرآیند آموزشی است. برای تحقق این مهم لازم است همه عناصر دخیل در این فرآیند اعم از محیط آموزشی، معلم، دانش آموز، خانواده... نقش خود را به بهترین شکل ممکن ایفاء نمایند تا این مهم محقق شود.

یکی از ابزارهای تحقق موفقیت تحصیلی استفاده از روش های تدریس خلاق است. روش تدریس خلاق در واقع بر توانایی یک معلم در استفاده قوه خلاقه وی برای انتقال درست و سریع مفاهیم و مطالب به دانش آموزان اطلاق می شود؛ به گونه ای که دانش آموزان بتوانند با کمترین زحمت مفاهیم و مطالب درسی را درک و دریافت کنند. بدون تردید تدریس خلاق به عنوان یک راهکار عملی نقش و تاثیر به سزایی در موفقیت تحصیلی دانش آموزان ایفاء می کند زیرا در دنیای کنونی توجه به شیوه های نوین یاد دهی و یادگیری بر